

DELÅRSRAPPORT APRIL 2021

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Förvaltningsberättelse	5
Periodens händelser - stort som smått.....	5
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	6
Resultat och ekonomisk ställning.....	12
Väsentliga personalförhållanden	19
Verksamhetens påverkan med anledning av Corona	20

Sammanfattning

Händelser av väsentlig betydelse

Det är en fortsatt hög belastning genom ett högt inflöde av aktualiseringar och anmälningar inom alla myndighetsdelar. Inom barn- och ungdomsvården är antalet öppnade utredningar per månad på rekordnivåer. Även inom försörjningsstödet är det fler hushåll som har behov av stöd jämfört med år 2020. Den svaga konjunkturen under pandemin drabbar de grupper som har en svag ställning på arbetsmarknaden och har behov av stöd längre. Antalet barn som lever i ett hushåll med försörjningsstöd är relativt konstant men det är fler barn som lever i ett hushåll med långvarigt försörjningsstöd. En positiv utveckling är att det skett en successiv nedgång av antalet barn som bor med sina föräldrar på hotell. En orsak är att fler barnfamiljer med långvariga svårigheter att etablera sig på bostadsmarknaden fått tillfälliga stödlägenheter via serviceförvaltningen.

Målstyrning

Nämnden har fattat beslut om en inriktning gällande arbetsmarknadsinsatser med fokus på självförsörjning genom anställningar med stöd och utbildningar samt ett tydligt kravställande på den enskilde som utgår från individuella förutsättningar. Inriktningen är också tydlig gällande att insatser ska prioriteras för att möjliggöra att fler barnfamiljer ska ges ett stöd till självförsörjning.

Arbetet med målet gällande ett Lund fritt från våld genom socialtjänstens insatser har påbörjats och samverkansöverenskommelser har tecknats med Kvinnojouren och Tjejjouren. Målet ska förtydligas genom ett processorienterat arbete.

Ekonomi

Socialnämndens kommunbidrag är 652 mnkr och prognostiserat underskott är -14 mnkr, vilket motsvarar 2 % av kommunbidraget. Tilldelad ram täcker inte nämndens kostnader för försörjningsstöd samt drift av ungdomsboendet Ametisten.

Individ och familjeomsorgen i Lunds kommun har låga standardkostnader trots stor ökning av inflödet under de senaste åren. Inte minst området barn och unga sticker ut med låga kostnader och det är en medveten strategi sedan lång tid tillbaka att arbeta med ett varierat utbud av interna öppenvårdsinsatser med hög kvalitet.

Socialnämnden har, trots jämförelsevis låga kostnader inom barn- och ungdomsvården, under flera år brottats med ett ökande underskott för externa placeringar och öppna insatser för nämndens alla målgrupper. Kraftfulla insatser har därför skett som tillsammans med ramförstärkning innebar en ekonomi i balans under 2020. Parallellt med detta skedde drastiska förändringar inom försörjningsstödet under förra året som innebar en resa från överskott till underskott och är nu den budgetpost med störst utmaningar. Nämnden har fått tillskott av välfärdsmedel med 24 mnkr till försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder och gör nu en satsning på ett stärkt arbetsmarknadsfokus med inriktning på att ge lundaborna större möjlighet till självförsörjning genom anställning eller studier. Målbilden är arbete på reguljära arbetsmarknaden via anställningar med stöd, utbildning via arbetsförmedlingen eller utbildningsförvaltningen och praktikplatser kombinerat med stöd för att komma vidare samt insatser genom Finsamprojektet IRIS. Detta ska leda till att 1 000 hushåll per månad behöver försörjningsstöd 2022 mot drygt 1 200 hushåll i dagsläget och en försörjningsstödsbudget i balans. Arbetet är i uppstart och prognosen för i år är lagd på

1 100 hushåll, vilket innebär ett underskott på -19 mnkr för försörjningsstödet. Att jämföra med en prognos på 35 mnkr utan insatser. Satsningen följs noggrant genom redovisning av nyckeltal varje månad till socialnämnden.

Socialnämndens ekonomi är i balans för all verksamhet förutom försörjningsstöd och drift av ungdomsboendet Ametisten. Prognostiserat underskott är -14 mnkr, varav kommunfinansierade verksamheter står för -19 mnkr och resultatenheterna för +5 mnkr. I prognosen ingår merkostnader av pandemin med knappt 13 mnkr, varav 9 mnkr ingår i prognosen för försörjningsstödet och 1 mnkr ingår i resultatenheternas ekonomier.

I dagsläget ingår nya kostnader för kommungemensamma satsningar (kommungemensam service och TEAMS) på drygt 2 mnkr i prognosen. Socialnämnden kompenseras inte för att Lund växer vilket försvårar nämndens långsiktiga möjlighet att finansiera dessa mycket bra och nödvändiga satsningar. På kort sikt är det troligt att årets kostnadsökning möts av lägre kostnader på grund av inställd verksamhet, till följd av pandemin. Samtidigt förutspås ett ökat behov av socialtjänstens tjänster, i takt med att samhället återgår till vanliga former, varför en permanent lösning för att finansiera dessa kostnader är väsentlig för nämnden.

Förvaltningsberättelse

Periodens händelser - stort som smått

- Inflödet till verksamheten är fortsatt högt. Antalet aktualiseringar är i linje med rekordåret 2020.
- Arbetsbelastningen är hög inom förvaltningens myndighetsdelar. Antalet inledda utredningar ligger fortsatt på hög nivå. Resursförstärkning har skett inom barn- och ungdomsvården för att möta inflödet. Under april påbörjades fler 11:1 utredningar än någon tidigare månad.
- Antalet hushåll med försörjningsstöd har ökat kraftigt jämfört med samma tidsperiod under år 2020. Ökningen motsvarar 118 hushåll i genomsnitt per månad. Ökningen förklaras med försämrad konjunktur vilket försvårar möjligheterna för personer med svag ställning på arbetsmarknaden.

Hög tillgänglighet

Mottagningsenheten har ökat andelen besvarade samtal. Det är en hög tillgänglighet och de flesta får svar inom någon minut. Antalet samtal har minskat vilket sannolikt beror på införande av e-tjänst inom försörjningsstödet. Under perioden har en ny e-tjänst för orosanmälningarna tagits fram som ska riktas till skolan.

Självförsörjning

Socialnämnden har fattat beslut kring planerade kommunala arbetsmarknadsinsatser som ger effekt på kort och på längre sikt. Arbetsmarknadsverksamheten på socialförvaltningen kommer främst fokusera på två inriktningar; aktivt säkerställa att försörjningsstödmottagare närmar sig självförsörjning eller blir självförsörjande samt ha ett samordnande ansvar för kommunövergripande insatser, vilket initialt framförallt kommer ha fokus på anställningar med stöd.

Antalet barn som lever i ett hushåll med försörjningsstöd är relativt konstant men det är fler barn som lever i ett hushåll med långvarigt försörjningsstöd. En positiv utveckling är att det skett en successiv nedgång av antalet barn som bor med sina föräldrar på hotell. En orsak är att fler barnfamiljer med långvariga svårigheter att etablera sig på bostadsmarknaden fått tillfälliga stödlägenheter via serviceförvaltningen

Socialsekreterare inom polisen

Rekrytering pågår till de två nya socialsekreterartjänsterna på polisen. Tjänsterna kommer ha ett brett fokus mot hela socialtjänstens målgrupp men också en tydlig inriktning på ett brottsförebyggande arbete när det gäller barn och unga.

Nya idéburna offentliga partnerskap med Kvinnojour och Tjejjour

Socialnämnden har tecknat överenskommelser med Kvinnojour och Tjejjour för att motverka pandemins konsekvenser för våld i nära relationer.

Stärkt brukarmedverkan genom överenskommelse med riksföreningen för social och mental hälsa (RSMH)

Socialnämnden har tecknat överenskommelser med RSMH för att stödja deras träffpunktsverksamhet som är ett viktigt utbud för att möjliggöra en meningsfull fritid samt ett nytt uppdrag att medverka i verksamhetsutveckling genom brukarinflytandesamordnare.

Feriepraktiken

Läget inom kommunal feriepraktik och subventionerade feriearbeten är att vi fram till och med april har totalt ca 520 klara platser. Utöver dessa arbetar vi för ytterligare ca 80 preliminära platser inom kommunen. Sammantaget kommer förvaltningen att lyckas överträffa förra årets 377 platser. Det finns en stor vilja att möjliggöra platser i de kommunala verksamheterna men det finns osäkerhet utifrån covid-19-pandemin med många som arbetar på distans, vilket är försvårande för handledning av ungdomarna. Motsvarande svårigheter finns inom civilsamhället och näringslivet. Vård- och omsorgsförvaltningen har utifrån pandemin beslutat att inte ta emot några praktikanter detta år.

Tillståndsenheten bidrar till att Lunds kommun klättrar i Nöjd Kund Index (NKI)

SKR:s Öppna jämförelser om företagsklimatet redovisar resultaten från Insikt – en kvalitetsmätning av kommunernas myndighetsutövning och service gentemot företag. Tillståndsenheten har de högsta värdena av de verksamheter i Lund som mäts. Framgångsfaktorer är tydliga processer för tillståndsgivningen, hög kompetens och lång erfarenhet av sakfrågorna i arbetsgruppen och att verksamheten har satsat på informationsinsatser och att vara lätta att få kontakt med via telefon och e-post. Kontinuitet i personalgruppen har möjliggjort att relationer med tillståndsinnehavare har kunnat byggas upp över tid. Många tillståndshavare har varit med länge. Det finns ett ömsesidigt förtroende och en god dialog som förebygger problem.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Lund kommuns vision är att Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet. Kopplat till visionen är förhållningssätten lyssna, lära och leda.

I Lunds kommun används en horisontell styrning där varje nivå i organisationen skapar sina egna mål utifrån den inriktning som satts av nivån ovanför. Kommunfullmäktige fastställer fokusområden med mål som alla nämnder och styrelsen ska förhålla sig till. Kommunfullmäktige fastställer också kommunövergripande program och planer som innehåller mål som nämnderna ska arbeta med. Vidare har kommunfullmäktige även möjlighet att ge särskilda uppdrag direkt till en nämnd eller styrelse. Nämnder och styrelser formulerar själva sina utvecklingsmål med tillhörande indikatorer utifrån fokusområdena. Utvecklingsmålen ska bidra till den egna basverksamheten eller den gemensamma utvecklingen.

Målstyrning

Fokusområden

Lundaborna i fokus

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
1. Alla Lundabor ska ha mesta möjliga inflytande över sina liv Genom tillgång till god utbildning ska alla arbetsföra Lundabor ges förutsättningar för att bli självförsörjande och även förväntas stå till arbetsmarknadens förfogande. Ingen ska begränsas av sociala eller kulturella strukturer i sina livsval.
2. I Lunds kommun skapas kvalitet som gör skillnad All service mot Lunds kommuns invånare, vare sig den utförs av kommunen själv eller av privata aktörer, ska både upplevas som och objektivt sett vara snabb, effektiv och av hög kvalitet. Då behöver vi kontinuerligt förnya och förfina våra arbetssätt, vara öppna för alternativa driftsformer och våga pröva nytt.
3. Lunds kommun ska vara den bästa kommunen att bo och leva i, särskilt för barn och unga Lunds kommun ska vara en trygg plats där vi planerar och bygger för alla skeenden av livet. Tillgängligheten ska vara god och antidiskrimineringsarbetet grundläggande. Utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter ska upplevas som stort och brett.

- En del i nämndens inriktning gällande arbetsmarknadsinsatser är att fler ska nå självförsörjning genom praktik och utbildning. Under mars och april påbörjade ca 50 personer en utbildning eller praktikplats.
- SKR:s Öppna jämförelser om företagsklimatet redovisar resultaten från Insikt – en kvalitetsmätning av kommunernas myndighetsutövning och service gentemot företag. Resultatet för år 2020 kom under april och Tillståndsenheten har de högsta värdena av de verksamheter i Lund som mäts.

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall april		
		Mål 2021	2021	Utfall 2020
Stärkt självständighet och självbestämmande för personer med missbruk- och beroendeproblematik ◆ Klarar delvis målet ◆ Bedömer att målet delvis kommer klaras	Andel vuxna personer som får öppenvård i egen regi ska öka jämfört med personer som får köpt vård.		**	53%
	Antal uppbrott från boendeinsats i stödlägenhet ska minska.		*	**
	Insats från socialtjänsten minskar upplevda problem inom ett flertal livsområden för personer med missbruk och beroendeproblematik		**	**
Personer med försörjningsstöd ska stärkas till självförsörjning genom socialförvaltningens insatser ◆ Klarar delvis målet ◆ Bedömer att målet delvis kommer klaras	Hushåll där det finns barn med långvarigt ekonomiskt bistånd (10-12 mån) ska minska jämfört med tidigare år.	270	459	400
	Anställningar med stöd ska öka i kommunen	200	118	102
	Andel deltidsarbete ska öka vid bifallsbeslut		5	5
	Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkning ska vara 1-procentenhet lägre än riket	3 %	3,7 %	3,5 %

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall april		
		Mål 2021	Utfall 2021	Utfall 2020
	Test i samhällsorientering ska införas och utvärderas under år 2021.		Ja	Nej
Trygga, skydda och stödja barn i Lund för att stärka deras levnadsförhållanden Klarar delvis målet Bedömer att målet delvis kommer klaras	Minska andel avslutade utredningar 11:1 där det finns behov men saknas samtycke från vårdnadshavare för att ta emot stöd		15	14
	Stärkt föräldraskap genom att fler familjer erbjuds förebyggande föräldrastöd (Komet, COPE, BIFF mfl)	**	**	
	Antal barn och tid i akuta boendelösningar ska minska.		34	54
Ett Lund fritt från våld och förtryck genom samverkan och hög kvalitet i socialtjänstens insatser Klarar delvis målet Bedömer att målet kommer klaras	Att processkartläggning med förbättringsförslag genomförs inom under året inom området våld i nära relationer		Ja	Nej
	Kvalitetssäkrad bedömning i ärenden där det finns en misstanke om hedersproblematik genom att hederssamordnare användas som konsultativt stöd till socialsekreterare	100 %	100 %	
	Att samverkan och samordning stärks med civilsamhället genom idéburna offentliga partnerskap		Ja	Nej

Anställningar med stöd ska öka

Inom kommunen fanns 118 pågående anställningar med olika former av stöd. Hittills under 2021 har totalt 17 försörjningsstödmottagare erhållit anställning via extratjänst inom kommunala verksamheter. Under april har två anställningar med stöd tillkommit, båda kvinnor. Ett 40-tal försörjningsstödmottagare har identifierats som berättigade till extratjänst och som väntar på arbetsplats. Under månaden har förvaltningen färdigställt en informationsfilm om den kommunövergripande satsningen på anställningar med stöd. Denna har skickats ut till kommunens samtliga ledningsgrupper med uppmaning att bidra med arbetsplatser.

Antal hushåll med barn i långvarigt försörjningsstöd

Trenden är fortsatt tydlig att allt fler hushåll med barn hamnar i långvarigt försörjningsstöd. Det är de svagaste grupperna på arbetsmarknaden som drabbas av pandemin genom att tiden med försörjningsstöd ökar. Inflödet är relativt begränsat medan utflödet är lågt. Nämnden arbetar med en mängd strategier för att bryta trenden och där anställningar med stöd är främsta verktyget.

Andel deltidsarbete ska öka

Det är få som har otillräcklig försörjning från deltidsarbete. Siffrorna är relativt konstanta från år 2020. Generellt ökar andelen som endast har försörjningsstöd som inkomst.

Processkartläggning - våld i nära relationer

Projektet är under uppstart. Processledare utsedd och ska utbildas samt att resurser för stöd till processledaren är säkrade. Indikatoren kommer att uppfyllas under året.

Kvalitetssäkrad bedömning hedersproblematik

Rutinen är under implementering. Hitintills under år 2021 har hederssamordnare konsulterats i 3 ärenden per månad i genomsnitt med flest i april. Vid införande av rutinen var det fler konsultationer och under år 2020 ca 7 konsultationer per månad. Bedömningen i dagsläget är ändå att rutinen följs. Antalet konsultationer är få men covid-19-pandemin har en stor effekt på inflödet som är ovanligt lågt. Det är tydligt att antalet konsultationer minskat sedan november i samband med covid-19-pandemins andra våg i Skåne. Detta gäller både för konsultationer inom förvaltningen och till andra verksamheter.

Konsultationer sker vanligtvis i nya ärenden men kan även ske i pågående ärenden. I verksamhetssystemet har antalet nya ärenden som orsakskodats till Hedersproblematik vid aktualisering uppgått till två ärenden under 2021.

Test i samhällsorientering

Frågeformuläret är klart och skickas runt för synpunkter till länsstyrelsen, utbildningsförvaltningen och internt. Testet planeras införas i augusti. Indikatorn kommer nås under året.

Indikatorer som redovisas först vid delårsredovisning i augusti

- Antal uppbrott från boendeinsats i stödlägenhet ska minska.

Indikatorer som redovisas först vid årsredovisning

- Andel vuxna personer som får öppenvård i egen regi ska öka jämfört med personer som får köpt vård.
- Stärkt föräldraskap genom att fler familjer erbjuds förebyggande föräldrastöd (Komet, COPE, BIFF mfl)

Ovan två indikatorer är starkt påverkade av covid-19-pandemin.

- Insats från socialtjänsten minskar upplevda problem inom ett flertal livsområden för personer med missbruk och beroendeproblematik.

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag - Lundaborna i fokus

Nedan presenteras de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige, inom fokusområdet *Lundaborna i fokus*. I tabellen framgår vilka nämnder som ansvarar för uppdraget, periodens status och uppföljningskommentar per uppdrag.

Särskilda uppdrag	Ansvar, KF-uppdrag	Status
Verka för att det ska finnas möjlighet att välja mellan privata och kommunala aktörer i fråga om omsorg.	Socialnämnden Vård- och omsorgsnämnden	 Pågående
Kommentar April 2021 Skånes kommuner har sedan lång tid tillbaka upphandlat merparten av den vård och behandling som bedrivs av socialtjänsten i Lund (omfattar även vård- och omsorgsnämnden). Skånes kommuner har i dagsläget inventerar alla 44 kommuners intresse av fortsatta ramavtal eftersom det är dags att upphandla en ny avtalsperiod. Detta sammanfaller med nya behov av upphandling inom förvaltningen. Tre områden inom placering/insats som nämnden regelbundet beslutar om saknas i nuvarande ramavtal. I dialogen med Skånes kommuner har nu möjlighet getts att delta i en upphandling som innefattar merparten av dessa insatser som avser stödboende för barn och unga, stöd i boende för vuxna (stödboende) och skyddade boenden. Om tillräckligt många kommuner anmäler intresse, så Skånes kommuner kan fullfölja ett åtagande. Upphandlingen kommer enligt tidsplan vara klar år 2024. Dialog pågår med kommunens upphandlingsenhet hur tiden fram tills dess ska hanteras.		

Särskilda uppdrag	Ansvar, KF-uppdrag	Status
<p>Skånes kommuner har meddelat att de inte åtar sig att upphandla ramavtal för insatsen konsulentstödda familjehem för vuxna, vilket innebär att nämnden behöver gå vidare i en egen upphandling genom kommunens upphandlingsenhet.</p> <p>Vård och stöd inom individ- och familjeomsorgen utformas i samråd med den det berörs och ett kostnadseffektivt alternativ som motsvarar behoven väljs.</p> <p>Samverkansdialog har förts mellan socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen.</p>		
I de fall det är möjligt ska socialnämnden ställa aktivitetskrav.	Socialnämnden	✓ Avslutad
<p>Kommentar April 2021</p> <p>Socialnämnden har under perioden tagit fram ett strategiskt dokument som beskriver vägval för att bedriva en verksamhet som ska uppfylla nämndens utvecklingsmål <i>Personer med försörjningsstöd ska stärkas till självförsörjning genom socialförvaltningens insatser</i>. En strategi för målpåföljelse är att förvaltningen utformar tidiga och tidsbegränsade insatser samt tydligt kravställande mot självförsörjning för att möta individuella behov hos försörjningsstödmottagare. Även tidigare finns det krav på individen utifrån individuella behov som upprättas och följs i den enskildes genomförandeplan. Utifrån ovan bedömer vi det särskilda uppdraget uppfyllt och nämnden kommer återrapportera utfallet av arbetet med utvecklingsmålet till fullmäktige inom ramen för fokusområdet Lundaborna i fokus - där kravställande mot självförsörjning är en del.</p>		

Smartare Lund

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>4. I Lund ska vi vara ledande inom innovation och skapande</p> <p>För oss betyder det att vi ska underlätta framväxt av livskraftiga företag av alla slag, men särskilt innovativa företag. Vi ska även bidra med tillvaratagandet av forskningsresultat.</p>
<p>5. Lunds kommun ska vara ledande inom miljö och klimat</p> <p>Teknik- och tillväxtperspektivet ska bidra till att Lunds kommun behåller en nationellt ledande position inom miljö- och klimatområdet. Detta ska präglade allt arbete Lunds kommun gör inom området.</p>
<p>6. Lunds kommun ska vara ett attraktivt och funktionellt besöksmål</p> <p>Vi ska vara den ledande aktören i arbetet med att attrahera fler till Lunds olika besöksmål. En del i detta är att koppla samman aktörer som skapar mervärde för besökaren.</p>

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag - Smartare Lund

Nedan presenteras de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige, inom fokusområdet *Smartare Lund*. I tabellen framgår vilka nämnder som ansvarar för uppdraget, periodens status och uppföljningskommentar per uppdrag.

Organisationen Lund

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>7. Lunds kommun ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare</p> <p>Lunds kommun ska attrahera och ta tillvara kompetens, bland annat genom att skapa fler karriärvägar. Lunds kommun ska upplevas som en bra arbetsgivare bland annat genom att utveckla sitt anställningserbjudande.</p>
<p>8. Vi vill uppmuntra nytänkande och en stark innovationskultur i organisationen.</p> <p>Organisationen ska arbeta med att hålla låg kostnad per produktionsenhet, samtidigt som kommunen vågar testa nytt och uppmuntrar innovation.</p>

- Under perioden har en medarbetare blivit antagen till forskarskolan för yrkesverksamma där hälften av finansieringen av forskarstudier finansieras Forte. Lund har totalt tre forskarstuderande och en kommundoktorand inom socialt arbete.

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag - Organisationen Lund

Nedan presenteras de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige, inom fokusområdet *Organisationen Lund*. I tabellen framgår vilka nämnder som ansvarar för uppdraget, periodens status och uppföljningskommentar per uppdrag.

Ekonomi

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>9. Lunds kommun ska ha långsiktigt hållbar ekonomi</p> <p>Välfärdens långsiktiga finansiering ska tryggas genom överskott och lågt risktagande. Kostnadsutvecklingen ska som helhet vara lägre än intäktsutvecklingen.</p>

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag - Ekonomi

Nedan presenteras de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige, inom fokusområdet *Ekonomi*. I tabellen framgår vilka nämnder som ansvarar för uppdraget, periodens status och uppföljningskommentar per uppdrag.

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag - övriga

Nedan presenteras de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige i tidigare ekonomi- och verksamhetsplaner (dessa uppdrag hör alltså inte till något nu gällande fokusområde). I tabellen framgår vilka nämnder som ansvarar för uppdraget, periodens status och uppföljningskommentar per uppdrag.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultat

Resultaträkning (431)

(Mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Helårsbudget 2021	Helårsprognos 2021	Helårsavvikelse 2021
Intäkter	47,8	39,4	8,4	114,9	123,2	8,3
Kostnader	-264	-257,1	-6,8	-764,5	-786,7	-22,3
Avskrivningar	-0,5	-0,7	0,2	-2,1	-2,1	0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-216,6	-218,4	1,7	-651,7	-665,7	-14
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0	0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-216,7	-218,4	1,7	-651,7	-665,7	-14
Kommunbidrag	218,4	218,4	0	651,7	651,7	0
RESULTAT	1,7	0	1,7	0	-14	-14

U

Periodens resultat

Periodens intäkter ger ett överskott till följd av ökade statsbidrag (riktade statsbidrag och intäkter för vård utförd tidigare år).

Periodens kostnader innehåller underskott från försörjningsstöd och externa placeringar som tillfälligt möts av överskott från övrig verksamhet.

tabell: periodens nettokostnad/nettointäkt

Periodens nettointäkter/kostnader	Externa placeringar, öppna insatser	Försörjningsstöd*	Övrigt	Nettokostnad/nettointäkt
Ledning, stab och gemensamt	0	0,0	1,9	1,9
Barn, unga och familjestöd	0,4	-0,9	2,9	2,4
Vuxna	-2,2	-7,0	1,0	-8,2
Socialpsykiatri	-0,7	0,0	1,8	1,1
Summa kommunfinansierade verksamheter	-2,5	-7,9	7,6	-2,8
Resultatenheter			4,5	4,5
Socialnämnden	-2,5	-7,9	12,1	1,7

*utbetalningar och kostnader för tillfälligt boende i egen regi (ersätter hotell- och vandrarhemskostnader som belastar försörjningsstödet).

Prognos

Socialnämndens ekonomi är i balans för all verksamhet förutom försörjningsstöd och drift av ungdomsboendet Ametisten. Prognostiserat underskott är -14 mnkr, varav kommunfinansierade verksamheter står för -19 mnkr och resultatenheterna för +5 mnkr. I prognosen ingår merkostnader av pandemin med knappt 13 mnkr, varav 9 mnkr ingår i prognosen för försörjningsstödet och 1 mnkr ingår i resultatenheternas ekonomier. Resterande 3 mnkr avser anpassningar i verksamheter i egen regi och kostnader för externa placeringar.

Kommunfinansierade verksamheter

Tabell: budgetavvikelse per verksamhetsområde

Prognos, avrundat i mnkr	Ungdomsboendet	Externa placeringar, öppna insatser	Försörjningsstöd*	Arbetsmarknad	Nettokostnad/nettointäkt
Barn, unga och familjestöd		3	-1,5		1,5
Vuxna	-4	-1,5	-17,5	4	-19
Socialpsykiatri		-2			-2
Övergripande justering (mindre budgetavvikelse)		0,5			0,5
Summa kommunfinansierat	-4	0	-19	4	-19

*utbetalningar och kostnader för tillfälligt boende i egen regi (ersätter hotell- och vandrarhemskostnader som belastar försörjningsstödet).

Drift av Ungdomsboendet Ametisten

Drift av ungdomsboendet ger ett underskott på -4 mnkr som förklaras av att gruppen ensamkommande barn minskar. I takt med att platser på boendet frigörs kan dyra externa placeringar ersättas med placeringar i egen regi. Medel för avrop reserveras i EVP 2022-2024, i enlighet med kommunens investeringsprocess.

Externa placeringar och öppna insatser

Ekonomi för externa placeringar och öppna insatser är i princip balans, inklusive kostnader på 8 mnkr för gruppen före detta ensamkommande barn. Prognosen utgår från kända vårdbehov och en uppskattning av tillkommande vårdbehov. I förhållande till föregående prognos har behovet av vård ökat inom alla verksamhetsområden och reserven på 3,5 mnkr i tidigare prognos är inlöst. Prognostiserat underskott är i stor utsträckning en konsekvens av låg tillgång på lägenheter i Lund. Prognosen innehåller flera placeringar där eget boende med stöd hade tillgodosett vårdbehoven, om det hade varit tillgängligt.

Prognostiserat överskott inom verksamhetsområde Barn, unga och familjestöd förklaras av färre årsplaceringar och lägre snittkostnad än budget. Att antal placeringar är lägre förklaras i huvudsak av färre placeringar på stödboende och fler placeringar på det egna ungdomsboendet. För övriga placeringsformer finns variationer i antal placeringar i förhållande till budget, som på totalen tar ut varandra. Jämfört med tidigare prognos har 2 årsplaceringar (netto) tillkommit. Notera att prognosen innehåller ersättning för vård utförd tidigare år (1,5 mnkr).

Verksamhetsområde Vuxen prognostiserar ett underskott att jämföra med en ekonomi i balans i tidigare prognos. Sedan månadsrapporten för februari har det tillkommit 3 nya placeringar, varav 1 placering enligt LVM och 2 placeringar till följd av pandemin. Snittkostnaden följer budgeterad nivå.

Verksamhetsområde Socialpsykiatri prognostiserar ett underskott som förklaras av fler placeringar (knappt en årsplacering) och högre snittkostnad än budget. Den högre snittkostnaden beror på fler placeringar med komplex problematik.

Försörjningsstöd och insatser för att hålla nere ökningen av försörjningsstödet

Socialnämndens mål är att under året skapa 200 anställningar med stöd (fördubbling mot 2020), 100% fler utbildningsinsatser och minst ett arbetsintegrerat socialt företag (ASF).

Arbetsmarknadssatsningen är ett stort förändringsarbete. Kommunikationsplan är framtagen för att skapa anställningar med stöd och sökandes kompetenser kartläggs för att kunna matchas mot arbetstillfällena. Dialog förs med olika parter i samarbete med FINSAM och kommunens näringslivsenhet gällande AFS och aktörer har bjudits in för diskussion av förutsättningar och affärskoncept. För närvarande är cirka 500 feriepraktikplatser klara i kombination med ett tydligt mål att nå ytterligare minst 100 platser innan sommaren.

Ekonomi för självförsörjning (försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser) visar ett underskott på -15 mnkr jämfört med -16 mnkr i månadsrapporten för februari.

Årets prognos för försörjningsstöd, inklusive Långa längan ger ett underskott på -19 mnkr som ska ses ihop med odisponerade arbetsmarknadsmedel på +4 mnkr.

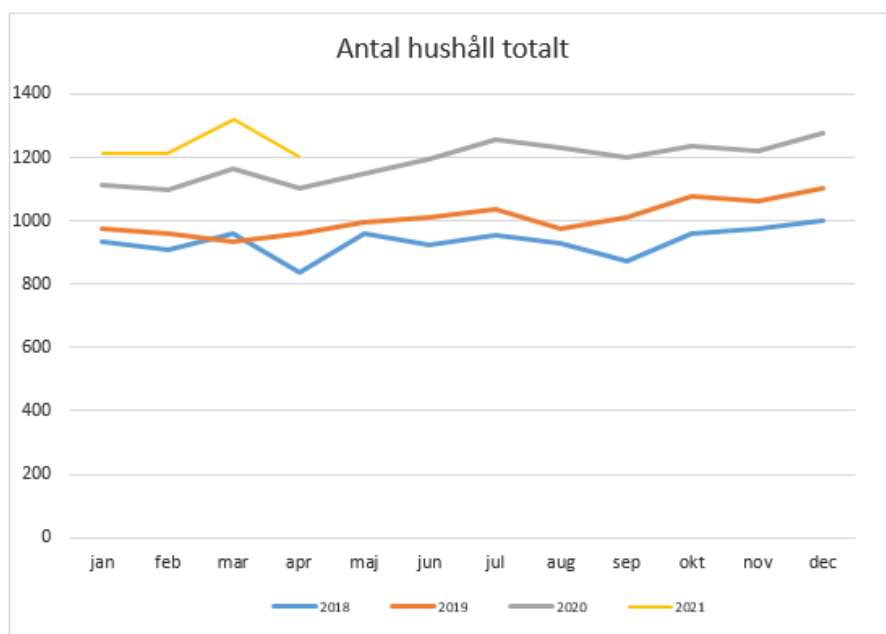
Sistnämnda kan förändras beroende på i vilken utsträckning ytterligare arbetsmarknadsinsatser kan skapas, något som nämnden verkar för i alla sammanhang.

Kostnader för årets arbetsmarknadssatsning prognostiseras till 6 mnkr, som leder till ett minskat behov av försörjningsstöd med 12 mnkr. Hittills har 17 extratjänster tillskapats som i år minskar försörjningsstödet med 2 mnkr.

Tabell: försörjningsstöd exklusive Långa längan 1 mnkr

Försörjningsstöd utbetalningar	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Prognos 2021	Avvikelse 2021
Bidrag, återbetalningar	4	4	5	1
Utbetalningar (brutto)	-123	-145	-152	-19
Nettokostnad	-119	-141	-147	-18

Diagram: antal hushåll med försörjningsstöd, år 2018-2021

Analys av försörjningsstödet

I april utgjorde antal hushåll med försörjningsstöd 1,9 % av invånarna i Lund, att jämföra med 2020 års snitt på 1,8 %. I april var antalet hushåll med försörjningsstöd 1204 jämfört med februari då antal hushåll var 1212. Antal hushåll kan variera något mellan olika månader, men det intressanta är snittet för perioden och trenden över året. Utbetalt belopp per hushåll och månad i april var i snitt 10,6 tkr att jämföra med budgeterad snittkostnad på 10,4 tkr per hushåll och månad.

Försörjningsstöd enligt norm är den enskilt största posten och uppgick till 82,1 % för perioden januari till april. För helår 2020 var motsvarande post i 82,4 %. Andelen utbetalt försörjningsstöd för hotellkostnader var 11,2% för innevarande period (11,7 % helår 2020). Av dessa utgjorde 6,2 % hotellkostnader på grund av skyddsbehov (4,2 % helår 2020). Ökningen av hotellkostnaderna i år beror på ökade kostnader gällande personer som är i behov av skydd och större familjer som placerats på akutboende samt ökade dygnspriser på hotell.

Resultatenheter

Resultatenheterna prognostiserar ett överskott på +5 mnkr som är ett netto från delverksamhet ensamkommande barn, tillståndsenheten och tolkförmedlingen.

Tillståndsenheten prognostiserar ett underskott på -0,8 mnkr som en effekt av covid-19. Underskottet är ett netto av intäktsbortfall från ansökningsavgifter (alkohol- och serveringstillstånd) och lägre kostnader för personal. Även tolkförmedlingen

prognostiserar ett underskott på -0,3 mnkr till följd av pandemin. Telefontolk, som genererar lägre intäkter, ersätter i stor utsträckning fysisk tolk.

Delverksamhet Ensamkommande barn prognostiseras ge ett överskott på drygt 6 mnkr, vilket är drygt 4 mnkr mer än i tidigare prognos. Det är erhållna intäkter för vård utförd tidigare år som förklarar prognosförändringen.

Delverksamhet Nyanlända vuxna och familjers ekonomi är i balans. Hittills har mottagandet varit lägre än budget men prognosen utgår fortsatt från att budgeterat mottagande nås. För perioden januari till augusti har andelen EBO:s och familjeanknytningar ökat och anvisade minskat.

Nettokostnader (mnkr)	Bokslut 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Avvikelse 2021
Ensamkommande barn	-14,9	-10	-3,9	6,1
Nyanlända vuxna och familjer	13,2	8,2	8,2	0,0
Summa flyktingverksamheter	-1,8	-1,8	4,3	6,1
Tolkförmedlingen	0,2	0	-0,3	-0,3
Tillståndsenheten	-2	0	-0,8	-0,8
Summa	-1,8	0	-1,1	-1,1
Summa resultatenheter	-3,6	-1,8	3,2	5,0

Effekter av Covid-19

I socialnämndens prognos ingår intäktsbortfall och merkostnader till följd av covid-19 med knappt 13 mnkr, varav 9 mnkr ingår i prognosen för försörjningsstödet och 1 mnkr ingår i resultatenheternas ekonomier. Resterande 3 mnkr avser anpassningar i verksamheter i egen regi och kostnader för externa placeringar.

Pandemins påverkan på försörjningsstöd och intäktsbortfall medför ekonomiska effekter året ut. Övriga poster medför ekonomiska effekter till och med augusti.

Tabell: nämndens samlade effekter av covid-19

Effekter av covid-19	Utfall tom april	Prognos
Egna boende socialpsykiatri, anpassning av verksamhet, personalförstärkningar, skyddsutrustning, förbrukningsmaterial med mera	-0,7	-1,5
Externa platser (verksamhetsområde vuxna)	-0,4	-1,1
Långa längan (lägre beläggning)	0	-0,1
Försörjningsstöd	-	-9
Kommunfinansierat s:a	-1,1	-11,7
Netto av intäktsbortfall och lägre personalkostnader Tillståndsenheten (posten är inte märkt med covid i redovisningen)	-	-0,8
Tolkförmedling (intäktsbortfall)	-	-0,3
Resultatenheter	0	-1,1
Summa totalt	-1,1	-12,8

Åtgärder vid avvikelse

I lämnad prognos ingår effekter av pågående ambitiösa arbete i hela förvaltningen för att möta ett under flera år ökande inflöde av ärenden med ändamålsenliga arbetsätt och metoder:

- Försörjningsstöd: Strategi framtagen för ändamålsenliga insatser, framförallt inom arbetsmarknadsområdet, för att motverka och minska behovet av försörjningsstöd. Utveckling av processororienterat arbetsätt för att undvika risk för mellanrum och dubbelarbete samt för att utveckla förutsättningarna för en ändamålsenlig samverkan.
- Externa placeringar: Arbete och planering för att bromsa kostnadsutvecklingen för externa placeringar utifrån pågående utvecklingsarbete med inriktning på processororienterat arbetsätt för att undvika risk för mellanrum och dubbelarbete samt för att utveckla förutsättningarna för en ändamålsenlig samverkan.
- Utveckling av boendestöd i öppna former samt sammanslagning av boende och boendestöd, för ett maximalt resursutnyttjande i hela verksamhetsområdet för att kunna hantera ett ökat inflöde med samma resurser som idag.
- Utvecklingsarbete som startades 2018 för att vässa organisationen som helhet. Det handlar om förändringar i organisationen, digitala lösningar, ledarskapsutveckling och chefsstöd för att skapa bästa möjliga förutsättningar för en effektiv socialtjänst i framkant.

Individ och familjeomsorgen i Lunds kommun har låga standardkostnader trots stor

ökning av inflödet under de senaste åren. Inte minst området barn och unga sticker ut med låga kostnader och det är en medveten strategi sedan lång tid tillbaka att arbeta med ett varierat utbud av interna öppenvårdsinsatser med hög kvalitet.

Investeringar

Investeringsredovisning

(Mnkr)	Utfall	Helårsbudget 2021	Helårsprognos 2021	Helårsavvikelse 2021
Inventarier, fordon	-0,4	-2	-2	0

Analys av investeringar

Investeringsbudgeten är avsedd för inköp av inventarier och IT-utrustning och under perioden har IT-utrustning och möbler köpts in. Nämnden beräknar disponera 2021 års anslag.

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda och årsarbetare

Antal anställda totalt

	31 mars 2021	31 mars 2020	31 mars 2019
Anställda kvinnor totalt	431	444	483
Anställda män totalt	134	142	166
Antal anställda totalt	565	586	649

Antal anställda visstid

	31 mars 2021	31 mars 2020	31 mars 2019
Visstidsanställda kvinnor	50	57	51
Visstidsanställda män	14	15	13
Visstidsanställda totalt	64	72	64

Antal anställda tillsvidare

	31 mars 2021	31 mars 2020	31 mars 2019
Tillsvidare anställda kvinnor	384	389	434
Tillsvidare anställda män	120	129	153
Tillsvidare anställda totalt	504	518	587

Antal årsarbetare

31 mars 2021	31 mars 2020	31 mars 2019
560	567	628

Analys av antal anställda och årsarbetare

Det minskade antalet medarbetare inom förvaltningen under åren 2019-2021 följer av minskat inflöde av ensamkommande flyktingar samt de effektiviseringar som genomförts kopplade till budget.

Hälsa och arbetsmiljö

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid

Nyckeltal	31 mars 2021	31 mars 2020	31 mars 2019
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - kvinnor	7,4	9,4	8
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - män	4,5	8,3	5,1
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - total	6,6	9,1	7,2

Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer

Nyckeltal	31 mars 2021	31 mars 2020	31 mars 2019
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro - män	30,2	33,2	34,6
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro- kvinnor	44,5	49,5	56,5
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro - total	42,1	45,9	52,3

Sjukfrånvaro åldersuppdelad

Nyckeltal	31 mars 2021			31 mars 2020		
	Kvinnor Mar 2021	Män Mar 2021	Totalt Mar 2021	Kvinnor Mar 2020	Män Mar 2020	Totalt Mar 2020
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid <= 29 år	4%	3,6%	3,9%	4,3%	4,6%	4,4%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid 30-49 år	7%	5,4%	6,5%	7,9%	7,1%	7,7%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid >= 50 år	9,4%	3,3%	7,7%	8,6%	4,2%	7,4%

Analys av sjukfrånvarons förändringar

Den totala sjukfrånvaron ligger för 2021 under nivån för 2019 för förvaltningen. Andelen frånvaro kortare än 14 dagar har ökat något och visar på att medarbetarna har följt de rekommendationer som getts kring att stanna hemma vid minsta symtom. Samtidigt har andelen långtidssjukskrivna minskat, vilket till viss del kan förklaras av ett intensifierat arbete med att hitta andra lösningar än sjukskrivning, genom omplaceringar och i vissa fall avslut av anställning. Arbetet med personaluppföljningar med chef och HR har fortsatt. I rehabarbetet har även kommunens rehabkoordinatorer agerat stöd i drivandet av komplicerade ärenden.

Verksamhetens påverkan med anledning av Corona

Verksamheten har gjort olika anpassningar för att upprätthålla följsamhet till Folkhälsomyndighetens riktlinjer samtidigt som socialtjänstens kärnuppdrag ska säkerställas. Det har inneburit ett fortsatt arbete med ständiga finjusteringar av rutiner och förhållningssätt. Situationen har varit fortsatt ansträngande för hela förvaltningen inte minst utifrån ett fortsatt ökande inflöde av ärenden. Under senare delen av perioden har behov uppmärksammas i målgrupper som krävt något fler fysiska möten för att kunna upprätthålla ett stöd enligt socialtjänstlagens krav. Dessa möten har genomförts med fortsatt stor försiktighet, exempelvis utomhus.

Genom de regler som gäller för nödvändiga besök erbjuds brukarna andra kontaktvägar genom videosamtal eller vanlig telefon. Det är relativt vanligt att många tackar nej till digital rådgivning och väljer att sätta upp sig i kö för fysisk kontakt när det blir möjligt. Det kan bli svårt att hantera alla behov när det återigen blir möjligt att bedriva verksamheten med vanliga besök, varför förvaltningens medarbetare försöker motivera till kontakt via digitala lösningar för att undvika lång kö efter covid-19-pandemin.

Inom gruppboenden är brukare och boendepersonal fullt vaccinerade. Arbetscentrum

och boendestöd har fått sin första dos. 83% av brukarna och 88% av personalen har vaccinerats. Det finns en fortsatt en hög motivation att vaccinera sig. Främsta anledningen till att den enskilde inte blivit vaccinerad är på grund av frånvaro vid vaccinationstillfället för exempelvis sjukdom.

Tillståndsenheten har fortsatt att aktivt arbeta med informationsinsatser till och i nära dialog med tillståndshavarna i syfte att tydliggöra gällande regler och reda ut oklarheter, vilket har uppskattats. Under perioden infördes den tillfälliga så kallade pandemilagen som fått konsekvenser för tillståndshavare. Upplevelsen är fortsatt att verksamheterna har tagit stort ansvar och löpande rättat sig efter gällande restriktioner. Även miljöförvaltningen som ansvarar för tillsynen över smittskyddet på serveringsställen vittnar om att dialogen med tillståndshavarna är god och att följsamheten gentemot gällande bestämmelser är fortsatt god. Tillsynsarbetet har främst haft fokus på verksamheternas efterlevnad av gällande restriktioner. Samordnad tillsyn med miljöförvaltningen och polisen har genomförts och samverkan med dessa myndigheter sker löpande för att säkerställa samsyn och tydlighet gentemot tillståndshavarna.